

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemar za avstro-ogradske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjevna dom za vse leto 4 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez vložitve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petekostopne petiti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole trankovali. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnitvu naj se blagovoljno pošljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Upravnitva telefon št. 85.

Posamezne številke po 10 h.

Nova metla v deželnem šolskem svetu.

Z včerajšnjim dnem sta vstopila v deželni šolski svet kot zastopnika deželnega odbora dr. Šusteršič in dr. Lampe.

Ko je deželni odbor volil svoja zastopnika za deželni šolski svet, se je to zgodilo v znamenju gesla, ki priča, da hočejo klerikalec z brutalno brezobzirnostjo izkorisčati moč, ki so jo dobili v roke.

V a e v i c t i s! Gorje premaganem, je pri tisti volitvi v deželnem odboru proglasil deželni glavar Šuklje in je s tem napovedal, o čemer itak nihče ni dvomil, kdor le kolikaj pozna klerikalec, njih mašečnost, njih skrajno pristranost in njih namere glede šolstva in glede učiteljstva.

Se je vsakomur v živem spominu, kako je dr. Šusteršič svoj čas javno proglašal, da si naj napredno učiteljstvo kosti numerira. S tem je naprednu učiteljstvo samo zaradi tega, ker so posvedočevali svoje politično preprčanje, ker so se posluževali svoje državljanke pravice, grozil s pobjonom. Lahko si je torej misliti, kaj je pričakovati od tega moža in njegovih pristašev.

Napredno učiteljstvo ve dobro, da sta z dr. Šusteršičem in z dr. Lamptom vstopila v deželni šolski svet dva skrajna, brezobzirna nasprotujoča šolstva in učiteljstva. Toda učiteljstvo si je tudi v zavesti, da dobro, vestno in točno izpolnjuje svoje dolžnosti, in da takim učiteljem nihče ne more do živega.

Bili so ljudje, ki so računali, da bo pač le malega pomena, četudi prideta dva klerikalec kot zastopnika deželnega odbora v deželni šolski svet, češ, vlada ima vseeno večino in zgodilo se bo vendar samo to, kar bo hotel vlada.

Račun je pravilen. Poleg dveh zastopnikov cerkve in dveh zastopnikov deželnega odbora, torej štirih klerikalec, sede v deželnem šolskem svetu še vladni svetnik Kaltenegger, deželna šolska nadzornika Hubad in Levec, realnički ravnatelj Junowicz, učiteljski ravnatelj Črnivec in zastopnik mesta ljubljanskega dr. viitez Bleiweis. Vlada ima torej vedno večino, tudi v slučaju, če glasuje dr. Bleiweis s klerikalec, ker tedaj dirimira deželni predsednik Schwarz.

V tem dejstvu so mnogi videli jamstvo, da ostaneta pravica in zakon v veljavni vzliči temu, da sta poleg dveh cerkvenih zastopnikov prisila v deželni šolski svet kot zastop-

nika deželnega odbora še dva klerikalec.

Pravica in zakon! Lepo se to sliši, a pomena to nima nobenega, kajti vlada je popolnoma kapitulirala pred klerikaleci in takoj prva seja deželnega šolskega sveta je pokazala, da vlada neče biti nepristranska in pravična ter da je komando v deželnem šolskem svetu izročila dr. Šusteršiču.

In dr. Šusteršič je kaj v prvi seji deželnega šolskega sveta prevzel dejanjsko komando in obveljalo je vse, kar je zahteval.

Jaklič, nadučitelj v Dobrepohljah! Fabine službenim potom prenovljen iz Jesenice v Svibno. To sta dva slučaja, ki drastično ilustrirata razmere v deželnem šolskem svetu in postavljata v bengalično luč deželnega predsednika barona Schwarza.

A kaj naj rečemo o imenovanju g. I. Jegliča za začasnega vodjo II. mestne deške ljudske šole? To imenovanje je provokacija prve vrste, ker se je pri tem imenovanju pokazalo vladno hlapčevstvo klerikalcem. To imenovanje je eklatanten dokaz tiste politične korupe, ki jo je zanesel na Kranjsko bar. Schwarz.

Gospod Jeglič je pač imenovan le za začasnega vodjo, a z njegovim imenovanjem je vendar ustvarjen prejudec in čisto nič ne dvomimo, da postane na tem mestu tudi definitiven.

To imenovanje je krivično in koruptno, kajti prezrti so bili sposobnejši in starejši kompetentje. To imenovanje je pa tudi politični škandal, zakaj deželni šolski svet je popolnoma prezrl ter na predlog mestnega šolskega sveta. Ta je predlagal tri odlične šolnike, a nobeden izmed teh treh ni našel milosti, marveč je bil imenovan mož, ki so si ga izbrali klerikaleci.

Nova metla pomena dobro in že numerira kosti naprednim učiteljem. Odgovorna je pa za to početje vlada, same vlada, ker ima v deželnem šolskem svetu zanesljivo večino.

Ministrstvo za javna dela.

Dunaj, 23. aprila. Gospodska zbornica se bo bavila v svoji prihodnji seji, ki bo 28. t. m., v prvi vrsti z ustanovitvijo ministrstva za javna dela. Predloga se izroči posebni komisiji, dočim se naknadni krediti izročijo proračunski komisiji.

Jezikovni zakon za Češko.

Dunaj, 23. aprila. Med češkimi poslaneci se govori, da vlada že jutri izroči češkim in nemškim voditeljem jezikovni zakon in načrt o razdelitvi Češke na okrožja.

»Ali ne marate izbrati kakega drugega strokovnjaka, ki bi vam edini te hišo?« je vprašal Kotnik. »Jaz sem imel danes mnogo dela, bolan sem nekaj in tudi obedoval še nisen.«

Ručigaju ni bilo to prav nič po volji.

»Strokovnjakov bi lahko dobil več,« je menil, »a nobenega, ki pozna okus, želje in nagnjenja naše Zore. Vi ste edini, na vas se popolnoma zanašam in mudi se mi tudi, saj je Zore god pred vratmi.«

»Torej naj bo,« je dejal Kotnik. »Če vam je prav, pridev po obedu k vam v prodajalno. Morda ob treh. Ali je prav.«

»O, prav, prav,« se je veselil Ručigaj. »In preskrbel bom vse, da ne bodete preveč časa izgubili.«

Ogledovanje poslopnega je seveda trajalo precej časa, ker je bil Ručigaj natančen mož in si je vsako stvar dobro ogledal. Njega ni bilo mogoče niti za vinar oškodovati.

Ko je bil ogled končan, je moral Kotnik še v Ručigajovo prodajalno, ker tam se je šele začelo pravo meštanjenje za hišo in je Ručigaj hotel imeti na vsak način Kotnika na svoji strani, da se je mogel vedno nanj sklicevati in z njegovim izvedenim mnjenjem podpreti svoje očitke.

Praga, 23. aprila. Poslane dr. Herold je govoril včeraj v »Besedici o jezikovnem sporu ter izjavil, da posežejo Čehi k najostrejši obstrukciji, ako ne bodo mogli drugače pridobiti češkemu jeziku popolnih pravic. O jezikovnem zakonu se je govornik izrazil zelo skeptično; nikakor ne veruje, da bo tak zakon izvedel baron Beck. Pergeltov predlog Čehi odklanjajo ter sploh nikoli ne pripuste, da bi v nemških pokrajinalah na Češkem vladal le nemški učitveni jezik.

Kdo bo gališki namestnik.

Dunaj, 23. aprila. Iz Lvova je došla nocna vest, da je poslanec Božek vynski odklonil ponudeno mu namestništvo. V ospredju je sedaj le kandidatura grofa Stanislava Badenija.

Poljaki proti Malorusom.

Lovov, 23. aprila. Poljski narodni svet je sprejel po večurni debati dve resoluciji, v katerih se zahteva, naj poljski klub nastopi proti policijskemu ravnateljstvu, ker je policija proti Malorusom preveč popustljiva (?).

Krakov, 23. aprila. Małoruski poslanec Trylowski je bil v Kolomeji zaradi »ščuvanja« obsojen v 6mesečno ječo. Nadsodišče je znižalo kazen na 6 tednov.

Pravosodni minister pa je pozval državno pravdištvo, naj uvede proti sodnikom v Kolomeji preiskavo, ker so brezdvomno sodili pristransko.

Ban Rauch obrekovalec.

Zagreb, 23. aprila. Dvoboja med Rauchom in dr. Medakovcem ne bo. Medakovčevi zastopniki so zahtevali od Rauchovih zastopnikov, naj nastopi ban z dokazi za svojo obdolžnost, ki jo je izrekel srbski samostojni stranki glede velikosrbske propagande. Rauchovi zastopniki so odgovorili, da tega ne morejo storiti, nakar so Medakovčevi zastopniki izjavili, da obrekovalem ne morejo dati zadoščenja.

Upravne reforme v Makedoniji.

Petrograd, 23. aprila. Pogajanja med Rusijo in Anglijo glede makedonskih reform so končana v popolnem sporazumljenju.

Nemiri na Ruskem.

Varsava, 23. aprila. Zaradi napadov na orožnike so zaprli nad 100 delavcev. Delaveci so mašečevali svoje tovariše s tem, da so ustrelili v mestu tri policaje.

Na rusko-perzijski meji se množajo paropari tako silno, da je rusko vo-

jaštvo v najhujši nevarnosti, ako ne dobi brž pomoči. Roparjev je najmanj 3500 mož. — V Balachanju so paropari napadli vojaškega blagajnika, ki so ga spremļjali širje vojaki. Blagajnika in dva vojaka so ubili ter odnesli 24.000 rublov.

Atentat v Guatemale.

London, 23. aprila. Atentat na predsednika Cabrera so izvršili kadetje politehnik, ki tvorijo pred predsedniško palaco stražo. Izstrelili so vsi naenkrat na predsednika in njegovo spremstvo ter je padlo več oseb spremstva. Osem kadetov so tako ustrelili.

Dopisi.

Z Dolenskega. (Župnik Oblak pride pred sodiščem). Če nismo na Kranjskem prijadrali na Turško, potem sploh ne vemo, kaj se turške razmere. Jasno je kot beli dan, da so se začeli slovenski napredni sloji kar videti v občinah, da previdno prezirati in zapostavljati. Kako opravičeno se bore v Šent Lovrenec proti mlekarji, a seveda brez uspeha. Še vedno morajo piti Oblakove mleksarske pomije, in če prileti danes ali jutri, ko je tudi jajčja kupčija v tako bujnem evetu, kak začrti v Temenico, vse morajo pogoltniti. Ne občinski, ne deželni obdar, ne zdravstvena oblast, se ne zmeni zanje, magari če vsi poginejo, da, celo podpore dobiva Oblak od ministrstva in deželnega odbora.

Prizadeti si ne morejo drugače pomagati, da začno kopati vodnjake, kar jih bo stalo ogromnih stroškov. A ne samo to, kakor kažejo raznimi slučaji, začelo je v tej mlekarji potestno pokati. Člani se upirajo, blaga vedno manj, samo sosednje fare so se vztrajne in vnete za to zadružno. In zakaj tako? Jajca se kupujejo na vago. Tehtnica ima na eni strani, tako se čujejo pritožbe, velik kos operke, in če se predvrne kdo ugovarja, kar jih bo stalo ogromnih stroškov.

A ne samo to, kakor kažejo raznimi slučaji, začelo je v tej mlekarji potestno pokati. Člani se upirajo, blaga vedno manj, samo sosednje fare so se vztrajne in vnete za to zadružno. In zakaj tako? Jajca se kupujejo na vago. Tehtnica ima na eni strani, tako se čujejo pritožbe, velik kos operke, in če se predvrne kdo ugovarja, kar jih bo stalo ogromnih stroškov.

Prizadeti si ne morejo drugače pomagati, da začno kopati vodnjake, kar jih bo stalo ogromnih stroškov. A ne samo to, kakor kažejo raznimi slučaji, začelo je v tej mlekarji potestno pokati. Člani se upirajo, blaga vedno manj, samo sosednje fare so se vztrajne in vnete za to zadružno. In zakaj tako? Jajca se kupujejo na vago. Tehtnica ima na eni strani, tako se čujejo pritožbe, velik kos operke, in če se predvrne kdo ugovarja, kar jih bo stalo ogromnih stroškov.

»Kam pa Gospod pridejo, če bomo jajca po pravici vagali.« Tako je neka ženska iz Steh. vasi dobila za jajča mesto 10, samo nekaj čez 6 K. Seveda je takoj prenehala s to kupčijo s pripombo: »Da farji tako lažje, kaj takega bi ne bila nikdar verjela.« Kako hinavška je torej baharija v »Domoljubus« o jajčji kupčiji, saj so vse ženice v fari prepirčane, da dobre na Loki pri »Kosarici« več za jajčke na število, kakor v Št. Lovrencu na vago. In kako je z mlekom? Ako povemo, da pride včasih po cele vozove pokvarjenega mleka iz Trsta — do 400 litrov — je dovolj karakteristično za to zadružno.

»Dobro, svetujte mi.« Stopila je tik Kotnika in mu začela s tihim glasom pripovedovati.

»Ne vem, če sem vam kdaj omenila, da me je Žvanut zasnubil. To je bilo na kresni večer. Odločiti se dolej se nisem mogla, toda oblubila sem, da se odločim do dneva svojega goda.«

Kotniku se je v prvem hipu skrčilo srečo v prsih, a takoj ga je tudi prešinilo globoko veselo čuvstvo. »Zora še nič ne sluti, da ljubi mene« si je rekel: »še čisto nič se tega ne zaveda. Še je čas, da se ogne spoznajnu.« Naglo se je obrnil k nji. »Vi želite od mene sveta?« je vprašal in se je na vso moč silil, da bi govoril življalno. »Kaj naj vam svetujem? Sploh pa nimam prav nobene pravice, izreči o takih stvareh kako mnenje.«

»Saj ste vendar moj najboljši prijatelj. V imenu tega prijateljstva zahtevam od vas odgovora.«

»Prijatelj sem vam in ostanem vam to do smrti.«

»Torej?«

»Toda v gotovih stvareh tudi prijatelj ne sme izreči nobenega.«

»V kateri stvari naj vam svetujem. Danes sem že nekdam in nemenu gospodu dal vse polno dobrih svetov. Naj poskusim še pri vas.«

pa pridri v stanovanje in vpraša, ako ni bilo nikogar tukaj; ko dobi odgovor, si lahko mislimo, kaj se mu je potem sanjalo več noči. Kakor se čuje, se kaplan v katoliškem izobraževalnem društvu ves srečen počuti, tako, da je že večkrat od veselja plesal. O izobraževalnem društvu bomo tudi še pisali kaj ter o devičicah in dečiarjih.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 24 aprila.

— Volitev v II. razredu. Ker v tem razredu ni bilo nobenih protikandidatov, je bila udeležba s strani volilcev razmeroma pičla. Oddanih je bilo 375 glasov. Izvoljeni so: g. Jakob D imnik s 350, g. Karel M e g ič s 362 in g. Ivan M ilohnoj s 361 glasov.

— Nemci in volitve v I. razredu. Kakor smo izvedeli iz dokaj zanesljivega vira, nameravajo Nemci v ponedeljek na tistem naskočiti prvi razred. Ker je bila udeležba s strani naprednih volilcev pri volitvah v III. in II. razredu razmeroma mala, računajo Nemci na to, da bo tudi v I. razredu ostalo mnogo naših volilcev doma in da se jim bo vsled tega lahko posrečilo spraviti svoje ljudi v mestni občinski svet. Znano nam je, da nabirajo Nemci v klerikalci pooblastila pri volilkah, v tem poslu se zlasti odlikuje gospa Schiffner, ki hoče stopiti v »Ljudski in dijaški kuhinji« na mestu gospe Kosove. Znamenje, da se Nemci v družbi s klerikalci pripravljajo na zavratni naskok na I. razred, je tudi to, da je notar dr. Vok kot oskrbnik nemškega viteškega reda reklamiral glasovnico, ki se mu ni dostavila, ker dostavljač ni vedel, komu jo vrčeti. Vse to kaže na to, da bodo Nemci v družbi s klerikalci v ponedeljek poskusili svojo srečo v I. razredu. Opozorjam zato naše somišljenike, naj stope na strazi in naj se udeleže volitve v ponedeljek od prvega do zadnjega moža! Sramota bi bila za slovensko Ljubljano, ako bi se vsled brezbriznosti in malomarnosti slovenskih naprednih volilcev posrečila nemška nakana spraviti prvič iz zaleta 1882. nemške odbornike v mestni občinski svet! Zato klicemo: Slovenski napredni volileci, v ponedeljek vsi na krov.

— Gospodarsko napredno društvo za Šentjakobskega okraja je imelo sreči v gostilniških prostorih pri Blagaju ustanovni občni zbor ob mnogoštivni udeležbi, ki je dokaz, da se tudi ta okraj zaveda važnosti položaja. Otvoril je zborovanje predsednik pripravljalnega odbora gosp. L i k o z a r , ki je iskreno pozdravil navzoče in jimi predstavil oblastnega zastopnika magistratnega predstava g. Gutnika. V nadaljnem svetu je pojasnil, zakaj so se zbrali k pričujočemu zborovanju. Šentjakobski okraj je bil dolgo brez vsakega življenja. Nihče se ni gani, da bi odpravil to zlo. Končno se je vendar našlo nekaj mož, ki so šli na delo, da ustanove društvo, ki naj bo v korist in blagor tega okraja. Društvo je predvsem gospodarsko. Kdor je gospodarsko organiziran, je tudi drugače močan. Kdor je pa gospodarsko na šibkih nogah, nima obstanka, nima nobene veljavje in nobene odločilne besede nikjer. Ko se je imenoval za zapisnikarja g. Z u p a n ī ē , je prebral g. B e r g a n t društvena pravila, katerih § 2. se glasi: Namen društva je, da pospremuje duševni in gospodarski napredok Šentjakobskega okraja, razsirja

»Če vas prosim za svet, če je čisto gotovo, da ga potrebujem.« In prav mehko je rekla: »Gоворите brez ovinkov in čisto odkritno. Nikar ne mislite, da bom vaša beseda slabo tolmačila. Kar mi boste povedali, ostane popolnoma med nama.. Nihče ne izve tega, nihče in v nobenem slučaju. Kakor vidite, imam jaz res neomejeno zaupanje v vas; imejte je tudi vi do mene.«

Kotnik je bil v največji stiski. Zmajec je z glavo in zavzdihnil, a odgovoril ni.

»Če mi nič ne odgovorite,« je s trpkim smehom zaklicala Zora, »potem že vem, kaj si mislite. Vaša sodba je, da se hočem omoziti, samo da bi imela moža, a povedati si tega ne upate.«

»Ne, to ni res,« je ugovarjal Kotnik. »Tega nisem misil.«

»Torej?«

Kotnik je nejevoljno odmahnil z roko; potem se je naenkrat ustavil in je rekel trdo:

»Vzemite Žvanuta.«

»Ah!« je vzliknila Zora, skrajno presenečena vsed Kotnikovega nepričakovanega sveta. »Vi mi priporočate, naj vzame Žvanuta, vi?«

»Da, gospodična! To je najboljši svet, ki vam ga morem dati. Saj stara devica vendar nečete ostati. To ste mi sami dostikrat povedali.«

slopošno naobrazbo in narodno zavest, brani socialne gospodarske koristi svojega okoliša.« Pravila sosesprejela soglasno in brez ugovora. Nato so sprejemali člani, ki se dosedaj prijavili, nakar so se vršile volitve. Z vzlikom so bili izvoljeni v odbor gg.: A n d e r w a l d Fran, B e r g a n t Fran, Br a t u ū Vid, G o l o b Valentín, J e r a n ī ē Anton, J e s e n k o Alojzij, L i k o z a r Anton, R o d e Matija, S e b e r Fran, Z u p a n ī ē Josip, za namestnike gg.: C a d e ū Matko, K o v a ē Fran, M a r e n ē Juri, T k a v e Ivan, U r b a n ī ē Valentín, za pregledne računov gg.: P l a n k a r Josip, Š k u l j Rudolf, Š v i g e l j Fran, za namestnika pa g. M a j e n Miha. Pri določitvi prispevkov se je vnela jako živahnina in dolgotrajna debata, končno je bil pa sprejet predlog, da se določi pristopnina s 40 v. članarino je pa 20 v. na mesec; v izvanrednih slučajih pa sme odbor znižati pristopnino in članarino. Pri slučajnostih je g. Est kot odpolanee iz dvorskoga okraja izrazil veselje, da imata društvo iz njegovega in šentjakobskega okraja iste cilje in name, ter upa, da se bo v kratkem organizarala vsa Ljubljana. Nazdravi društvo, da bi etvelo na čast okraju Šentjakobskemu. G. L i k o z a r se je zahvalil za nazdrav. Da je Št. Jakobčanom res pročit društva na sreču, so pokazali s tako veliko udeležbo. Blagostanje okraja se mora dvigniti, zato naj vsakdo da odboru nasvetov, kako bi se moglo to izvršiti. Ker se ni nihče več oglasil k besedi, zaključil je g. predsednik zborovanje z željo, da bi društvo raztegnilo svoja krila čez ves okraj in tako vršilo važno svojo nalogo v polni meri. — Nato se je konstituiral odbor sledenje: predsednik Fran A n d e r w a l d , podpredsednik Anton J e r a n ī ē , tajnik Josip Z u p a n ī ē , njega namestnik Matija R o d e , blagajnik Valentín G o l o b , knjižničar Anton L i k o z a r . Ostali odborniki so brez portfelja. Ker so večinoma vsi zborovalci še ostali v zborovališču, se je mnogo razpravljalo, kako naj se dešuje na koristi Šentjakobskega okraja in se je v tem oziru stavilo več jaka umestnih nasvetov.

— Otvoritev III. jugoslovanske umetniške razstave v Zagrebu bo v soboto 2. maja ob 3. popoldne in nekakor se je prvotno nameravalo dne 30. t. m. Ustreglo se je v prvi vrsti Slovencem, ki so že zeleli, da bi se razstava otvorila istega dne, ko se priredi koncert »Glasbene Matice« v Zagrebu. S tem je dana prilika odličnim gostom iz Belgrade in Sofije, ki pridejo k otvoritvi razstave, da se udeleže koncerta »Glasbene Matice« in se seznanijo s slovensko glasbeno umetnostjo. Razstava bo nameščena v umetniškem paviljonu. Prostori z desne in leve pod veliko dvoranou ostanejo nedotaknjeni, podal se jih bo samo z novim detajlnim aranžmaom intimnejši karakter. V levih prostorih spredaj bo oddelek za srbske slikarje, poleg njih bodo nameščeni hrvaški umetniki, na desni strani pa sta oddelka za slovenske in bolgarske slikarje. V oktogonalnem prostoru bodo razstavljeni umotvori jugoslovanskih kiparjev. V nedeljo bo že ves aranžman gotov, v ponedeljek pa prične odbor z razvrščenjem slik. Aražna notranjih prostorov je prevzel arhitekt Viktor Kovačić. Srbski in bolgarski umetniki so že dopolnili svoje umotvore, izmed slovenskih slikarjev in kiparjev pa še ni nihče ničesar dopolnil. Ali se slovenski umetniki sploh ne udeleže razstave? To bi bilo žalostno in sramotno za nas!

Molče je Zora stopala poleg Kotnika, ki je gledal nanjo s pogledi, v katerih sta se zrealila skrb in bolest.

»A kako, da ste tolirkat nekako slabu sodili Žvanutu?« je čez dolgo časa vprašala Zora. »Ne naravnost! O, to vam rada priznam, da ste obzirni. Toda zdelo se mi je, da našlaš hočete, naj spoznam razliko v značaju in v naziranjih med Žvanutom in med menoj.«

»To ste napačno tolmačili,« je dejal Kotnik. »Kritikoval sem Žvanutu, to je res, ali slabu nisem o njem sodil. Nadarjen je, marljiv je, vseskoči časti vreden mož. O, kar vzemite ga, gospodična Zora... sčasoma se že privadite njegovih posebnosti.«

Ustavila sta se in si pogledala v oči. Samo trenotek — in oba sta čntila kaj ju veže, nerazdružno za vse življenje.

Naglo je Zora dala Kotniku roko in s kratkim pozdravom hitela od njega, prav kakor bi bežala pred svojim spoznanjem.

Zbegana in utrujena je prišla Zora domov in težko ji je bilo pri srnu. Zavedala se je zdaj, da ljubi Kotnika in čitala je bila v njegovih očeh, da jo tudi on ljubi — a zakaj ji je potem tako nujno in odločno svetoval, naj vzame Žvanuta. (Konec prihodnjih.)

— Slovenski inteligenel Marihoraki prav na sreču polagamo, da prečitajo članek »Aufruf an alle Deutschen der Alpenländer« v Mariborčanki dne 21. aprila, stran 4, če imajo še kaj narodnega čuta, da se po njem tudi ravnajo. Prosveta na delo! Proč z obzirnostjo! Vsakemu svoje! — Neakademični narodnjak.

— Žrtev nemške sirovosti. Rana trgovskega sotrudnika Stritarja, ki ga je v noči od četrtna na petek pred kavarno »Avstrija« težko poškodovala nemška družba, v kateri sta bila dva Mahra, dva Stangerja in neki artillerijski poročnik, je tako nevarna, da se je batil najhujšega. Državno pravdinstvo je že uvedlo kazensko preiskavo proti krivcem.

— Iz poštné službe. Za poštna svetnika sta imenovana poštni tajnik Artur C o g l i e v i n a in višji poštni komisar Franc H u m m e l v Trstu.

— Iz šolske službe. Provizoričen učitelj v Loškem potoku g. Pavel L o ē n i k je premeščen v Dolenj vas in pride na njegovo mesto kot provizorična učiteljica suplentinja na Rakeku gdje, Zofija S u ū s a.

Politično uradniško društvo

»Naša zveza« je imelo sreči v »Narodnem domu« svoj drugi občni zbor ob povoljni udeležbi. Zborovanje je otvoril predsednik stavbni svetnik g. Jan D u f f e z običajnim pozdravom. Za overovatelja zapisnika je imenoval g. Š e m r o v a in T o m a ū s a.

— Otvoritev III. jugoslovanske umetniške razstave v Zagrebu bo v soboto 2. maja ob 3. popoldne in nekakor se je prvotno nameravalo dne 30. t. m. Ustreglo se je v prvi vrsti Slovencem, ki so že zeleli, da bi se razstava otvorila istega dne, ko se priredi koncert »Glasbene Matice« v Zagrebu.

S tem je dana prilika odličnim gostom iz Belgrade in Sofije, ki pridejo k otvoritvi razstave, da se udeleže koncerta »Glasbene Matice« in se seznanijo s slovensko glasbeno umetnostjo.

Razstava bo nameščena v umetniškem paviljonu. Prostori z desne in leve pod veliko dvoranou ostanejo nedotaknjeni, podal se jih bo samo z novim detajlnim aranžmaom intimnejši karakter.

V levih prostorih spredaj bo oddelek za srbske slikarje, poleg njih bodo nameščeni hrvaški umetniki, na desni strani pa sta oddelka za slovenske in bolgarske slikarje.

V oktogonalnem prostoru bodo razstavljeni umotvori jugoslovanskih kiparjev.

V nedeljo bo že ves aranžman gotov, v ponedeljek pa prične odbor z razvrščenjem slik.

Aražna notranjih prostorov je prevzel arhitekt Viktor Kovačić.

Srbski in bolgarski umetniki so že dopolnili svoje umotvore, izmed slovenskih slikarjev in kiparjev pa še ni nihče ničesar dopolnil.

Ali se slovenski umetniki sploh ne udeleže razstave? To bi bilo žalostno in sramotno za nas!

sedaj 850 K, stroškov pa 574 K. Obenem je priporočalo znižati stanarino na letni 2 K, za zunanje člane pa na 1 K. V debatu sta posegla gg. dr. Windischer in Tomazin, nakar se je znižanje sprejelo. — Na predlog g. dr. Windischerja je bil z vzlikom izvoljen dosedanji odbor obstoječ iz gg. Jan Duffe, Anton Trstenjak, Fr. Jančigaj, Ivan Verstovsek, Ignacij Perne, K. Mayer, dr. Fr. Windischer, Luka Jelenc, Fr. Kobal in Rudolf Vesel; za namestnike so bili izvoljeni gg.: Vel. Fink, Ivan Petek, Jaromir Hanuš, Josip Tomažin in Fran Šemrov; za pregledovanje računov pa gg.: Ig. Gabrič, And. Kneisel, Rud. Didek in K. Urbančič. — Po kratkem razgovoru o raznoterostih je predsednik zaključil z zahvalo občni zbor.

— Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali gimnaziji X razreda v Ljubljani 35 K. Živilii. Trgovina Uršič in Lipša je vposlala čisti dohodek od razprodanih slovenskih znakov zopet 50 K, l. 1906 je poslala ista tvrdka 100 K. Hvala!

— Televadno društvo »Sokol I.«

— Ljubljani naznanja, da se za nedeljo 26. aprila določeni pečišči radi veselice na Gradu opusti. Prihodnji pečišči se vrši dne 3. maja: Ljubljana, Vevče, Devica M. v Polju. Zbirališče pri sv. Petru cerkvi. Odhod ob 1. uri. Ne v kroju! Člani in prijatelji dobro došli!

— Društvo zdravnikov na Kranjskem je izročilo 20 K pokojninsku zakladu za vbove in sirote namestu venca na grob umrlemu dr. E. Klimeku

— Glasbeni Matici je poslala Kmettska posojilnica ljubljanske okolice 100 K podpore.

— Narodna čitalnica v Ljubljani pa je poslala iz dohodkov društvene veselice z dne 28. februarja 1908 25 K.

— Valentín Kumer. Po dolgem bolehanju je umrl v 60. letu svoje dobe g. Valentín Kumer, upokojeni mestni učitelj ljubljanski. Pokojnik je bil rojen dne 1. februarja 1849 v Kranju. Posvetil se je učiteljskemu poklicu, napravil 3. avgusta 1867 zrelostni, dne 30. oktobra 1876 pa usposobljenostni izpit, oba v Ljubljani. Kot začasni učitelj služeval je štiri leta v Idriji in Tržiču, kot stalni učitelj pa 31 let v Ljubljani. Radi bolehnosti je pred šestimi leti stopil v stalni pokoj. Bil je tih, resen, marljiv in sposoben učitelj, čislen med kolegi. Bodil mu zemljica lahka in časten spomin.

— Slovenska tragedija gospa Borštnikova je v ponedeljek z velikim uspehom gostovala na hrvaškem narodnem gledališču v Begovčevi drami »Gospa Walewska«. Včeraj je nastopila v vlogi »Trilby«. Dne 30. t. m. nastopila gospa Borštnikova v drami »Zrinjski Frankopan«, ki se priredi v proslavo obletnice tragične smrti hrvaških herojev na korist pokojninskemu zakladu hrvaških igralcev. Gospa Borštnikova je za gostovanje v tej drami odklonila vsak igralski honorar.

— Akademični kipar gosp. Ivan Zejec je razstavil v izložbenem oknu tvrdke G r i c a r & M e j a c v Prešernovih ulicah doprsni kip gospoda Tomana star. in kipec »Kozakove sanje«. Oba umotvora sta fini umetniški deli, ki se odlikujeta po prečizni izvedbi in izredni umetniški invenčiji. Obljubljena je nam strokovnjaka ocena teh umotvorov, zato se za sedaj samo omejujemo na to, da slovensko občinstvo opozorimo, naj ne zamudi si ogledati najnovejša proizvoda Zajčeve umetnosti.

— Izletniki iz Monakovega obiščajo tudi Postojno in sicer pridajo tja z Reke v soboto, dne 25. t. m. ob pol 11. dop. Naročili so skupno kosilo v kolodvorski restavraciji gosp. Albina Zakotnika v Postojni.

— Poučno potovanje kranjskih gostilničarjev na Dunaj. V četrtek so se zbrali izletniki v hotelu »Residenz«. Hotelir g. Zillinger jim je natančno po programu priredil tri vrste zajtrkov in dva strokovna učitelja razložila sta vse podrobnosti angleškega, dunajskega in švicarskega načina. Hotelir jim je ta zajtrki poklonil in jih sprejel sploh z največjo gostoljubnostjo. Na razglednih vozovih peljali so se Kranjci v različna skladischa. Povsod so bili v državnateljevem prijazno pozdravljeni. V zalogi pletenega pohištva prasko-rudniške družbe poklonili so se jih elegantni etuiji s cigarami. V zalogah pohištva Kn

Narodna založba v Celju. V Celju se je ustanovilo velevarno podjetje Narodna založba obliku zadruge s omejeno zavezo. Zadruga je že registrirana in je doslej izdala izvršno poljudno kujo "Kmečki koledar" in pripravlja več popularnih brošur. Tudi glasilo narodne stranke na Štajerskem "Narodni listi" je prešlo v last te zadruge. Ko se bude zadruga okreplila, namerava se doseči združitev obeh celjskih naprednih listov "Domovine" in "Narodnega lista" in izdajanje naprednega dnevnika. Tudi lastna kuigmarna je smotre narodne založbe. To podjetje je v kulturnem in narodnem oziru, gotovo velikega pomena. Zato tudi mi zadrugo toplo priporočamo ter pozivljamo posamezne narodnjake, pa tudi denarne zavode, društva in druge korporacije k obilemu pristopu z znanimi deleži. Deleži so glavni v znesku 100 K in opravilni prve vrste po 20 K in druge vrste po 10 K. Jamstvo je omejeno v smislu določil zadružnega zakona o zadrugah z omejeno zavezo.

V globoki žalosti javljamo v lastem imenu in v imenu sorodnikov, da je gospod

Ljudevit Matajc
scimetnik t vrdeki A. Globotschnig
v Stražišču pri Kranju

previden da tolažili sv. vere, danes ob polu 9. zvečer preminal.

Pogreb bude v soboto, dne 25. aprila ob polu 6. popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo davale v župni cerkvi sv. Martina.

Štražišče pri Kranju, dne 24. aprila 1908. 1478

Fani Dolenz roj. Matajc, hči. — Leo Matajc, sin. — Edward Dolenz, zet. — Fran, Elza in Hilda Dolenz, vnuki.

(Brez vsakega posebnega obvestila.)

Učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom in deželnim pridelki, **Fridrik Skušek v Metliki na Dolenjskem**

1475 - 1

Proda se

radi opustitve gostilne vsa goštilniška in kuhinjska oprava ter nekaj pristnega čvika.

1446 - 1

Natančnejše se izve v restavraciji "Perles", Prešernove ulice.

Proda se dobro ohranjeno

motorno kolo

najnovejše konstrukcije s stranskim sedežem $5\frac{1}{2}$ HP za polovico nakupne cene.

Natančno se izve pri dr E Bretiu, Francove nabrežje štev. 1. 465 - 1

Delavce in delavke

tvorniškega posla zmožne sprejme tvornica testenin v Ščiki. Plača po dogovoru. 1438 - 3

1476

Vsako nedeljo tamburaški koncert

ščenskega tamb. društva v gostilni pri „SOLNU“

Spodnji Ščiki (preje Seidel). Vstop prost.

Izvrstna piščica in kuhinja.

Gostilna

pri „Bobenčku“ na Glincah št. 20 ob državni cesti in na ogalu nove ceste v Rožno dolino, so odda s 1. junijem t. l. v našem Prostorni, novi restavracijski in stranski prostori, velik star kostanjev vrt.

Napredaj je tudi več pripravnih stavbnih parcel

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 1462 - 1

Posteljno perje in puh

oprano in osnaženo 1/4 kg od 45 kr. naprej

183 - 16 prodaja

C. I. Hamann v Ljubljani.

do 10. junija 1908. TET

Indajatljiv in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Moderne srajce za gospode

spodnje hlače, spalne srajce, ovratniki, zapestnice, napršniki, nogavice, naramnice, kravate, gumbe, žepne rute vedno v največji izbirki vi

P. Magdić, Ljubljana, Prešernove ulice štev. 7.

V 1128-4

Razglas.

V občini Šmihel pri Št. Petru na Krasu namerava gospod župnik Karel Lenassi na tamsojih občurnih skladih apnenca postaviti

tovarno za portland-cement

in hoče ustanoviti, v doseg potrebnega kapitala, društvo.

Vse predpriprave za novo industrijsko podjetje, kakor analize in pre-

skušnje kamenja, nakup zemljišč in industrijski železnični tir so že zvršeni. Oni p. n. gospodje, ki se za to podjetje zanimajo in se ga hočejo udeležiti, se lahko o vseh podrobnostih poduže vsak četrtek in nedeljo dopoldne od 9 - 12. v hotelu Union v Ljubljani, pritličje, desno.

1482-4

Zupanstvo občine Šmihel.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Voljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

same

349 12

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hihi „Kmettske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Rigeven“

Najboljše klavirje in pianine

prvovrsnih dunajskih firm prodaja in izposojuje

AL FONZ BREZNIK

v Ljubljani, Hilšerjeve ul. 12.

1191 4 (Polovičarsko blago izključeno).

Priporoča najtrpežnejše, blagoglasne pianine priznane firme Högl & Heitzmann po najprimernejši ceni. — Tudi preigrani klavirji so vedno v zalogi. — Priporoča svojega ubiralca za čisto in ceno ugaševanje. Zastopstvo vseh dvornih in komornih firm.

RR. PP. Benedictins zobna voda, zobni prašek, zobna pasta

DENTIFRICES Elixir, Poudre, Pâte
DES RR.PP. BENEDICTINS
de l'Abbaye de SOULAC

1185 - 2

V originalnih zavojih se dobija v zadovoljnih trgovinah.

Podružnici v Sploštu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dol. glavnica M 2,000.000.

Stritarjeva ulica štev. 2.
priporoča

Reservni fond M 200.000.
zvečanje glavnih dobitkov

5. maja	M 60.000
15. "	" 20.000
15. "	" 70.000
15. "	" 200.000

Vloge na lanžitice in na tekoči račun obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$.

21-47

Hotel „Južni kolodvor“

(A. Seidel.)

Jutri, v soboto, 25. aprila

velik

KONCERT

popolne

Ijubljanske Državne godbe.

Začtek ob 8.

Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča

A. SEIDEL

hotelir.

1477

Dve majhni in eno velike stanovanje

in vinska klet
se odda s L majnikom v hiši
„Pred Prulami“ št. 23. 1449 2

Inspektorje

zavarovalniške stroke (zavarovanje življenja) zmožne slovenščine in nemščine, ki imajo na Kranjskem dobre zveze in so zaupni v vsakem oziru, sprejme takoj starostenomirana zavarovalnica za življenje z getovo plačo.

Ponudba z navedbo refereno pod „zavarovalnica“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Zaradi pozne sezije prodaja najnovejšo damske, moško, dekliško, deško in otroško konfekcijo tudi pod lastno ceno

100 - 30

O. Bernatovič

:: „Angleško skladnišče oblek“ ::
v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

Zakaj v tujini iskati,
Ce najboljše pred pragom leži.

Planinškova pražena kava
se je vpeljala v kratkem času širom sveta.

In zakaj???

Ker je najfinješ kakovosti;
zato povsod priljubljena.
er je strokovno potom vročega zraka pražena;
zato fino aromatična.
er je prosta nezrelih in nezdravih zrn;
zato zdravju neškodljiva.
er je najkratejša;
zato najcenejša.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave
KAREL PLANINŠEK
Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Europe.

470 12

Št. 14422.

Razglas.

Pri nekem tukajnjem psu, ki je imel temnoravo, dolgo dlako, kočat rep, dolga konicasta pokoncu stoeča ušesa, dolg gobec in je bil kakih 6 mesecev star in volje pasme, se je uradno konstatovalo, da je bil stekel.

Z ozirom na to se ovaja v smislu § 35 zakona z dne 29. februarja 1880 drž. zak. št. 35 za mesto Ljubljana in za okrožje 4 kilometrov

trimesečna pasja kontumacija.

V tem času se smejo psi le s trdnjo torbo, ki bode papadanje populoma zabranjevala spuščati na ulice ali pa se morajo zunanj hiši voditi na vrvice.

Tudi se ne smejo jemati psi v javne lokale, kakor gostilne, kavarne itd.

Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive znake, mora to takoj naznaniti mestnemu magistratu, psa pa do daljne odredbe varno zapreti.

Pse, ki bodo za časa kontumacije prosti ali brez dobro napravljene torbe okrog letali, bode konča polovil in pokonč, proti lastniku pa se bo postopalo po določnih zakonitih določbah.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 22. aprila 1908.

Za dame Elegantne klobuke otroke

najnovejše pariške in dunajske modele

3336 - 42 priporoča

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21

modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filialka v Kranju, Glavni trg.

Podružnici v Sploštu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

podružnica v Celovcu.

Reservni fond M 200.000.
zvečanje glavnih dobitkov

5. maja	M 60.000
15. "	" 20.000
15. "	" 70.000
15. "	" 200.000